

DET KONGELEGE
UTANRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 42

(1999-2000)

Om samtykke til godkjenning av
avgjerd i EØS-komiteen nr. 12/2000 av
28. januar 2000 om endring av vedlegg
XIX til EØS-avtala (forbrukarvern)

*Tilråding frå Utanriksdepartementet av 10. mars 2000, god-
kjend i statsråd same dagen.*

1 Bakgrunn

Bakgrunnen for direktivet er å betre verkemåten til den indre marknaden, styrkje den tilliten som forbrukarane har til den indre marknaden, og dessutan sikre forbrukarane eit minstemål av rettar utan omsyn til kva medlemsstat dei handlar i. Fristen for gjennomføring av direktivet er 1. januar 2002.

EØS-komiteen vedtok 28. januar 2000 å endre vedlegg XIX (forbrukarvern) til EØS-avtala, slik at samarbeidet vart utvida til å omfatte europaparlaments- og rådsdirektiv 99/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier. Uoffisiell omsetjing av avgjerd i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 og europaparlaments- og rådsdirektiv 99/44/EF av 25. mai 1999 følgjer som trykte vedlegg til proposisjonen.

For Noreg sin del vil innlemming i EØS-avtala av direktivet gjere det naudsynt med visse endringar i norsk lov. Då EØS-komiteen vedtok å ta inn direktivet i EØS-avtala, informerte Noreg derfor dei andre avtalepartane om at dei forfatningsrettslege krava må vere stetta i Noreg før avgjerda vil vere bindande.

2 Nærmare om direktivet

Direktivet regulerer visse sider av avtaler om sal av lausøyre frå næringsdrivande til forbrukarar. Nokre avtaler som etter norsk rett vert rekna som tenes-teavtaler, fell inn under verkeområdet til direktivet.

Mange rettslege spørsmål om forbrukarkjøpsavtaler er ikkje regulerte i direktivet, m.a. sentrale kjøpsrettslege spørsmål som t.d. ansvaret som seljaren har for forseinka levering, risikoovergang, pliktene til kjøparen i kjøpstilhøvet, avtingsingsrett, nærmare reglar om oppgjeret ved heving og kjøparen sin rett til å gjere gjeldande krav som følgje av mangel ved vara overfor tidlegare salsledd. Spørsmål om skadebotsansvaret til seljaren for mangelfull levering er heller ikkje regulert i direktivet.

Direktivet er et minimumsdirektiv, jf. artikkel 8 nr. 2. Det inneber at ein medlemsstat står fritt til å gje lovreglar som gjev forbrukarane betre vern enn det som direktivet krev.

Dei rettane som direktivet gjev forbrukaren, kan ikkje fråskrivast eller avgrensast ved førehandsavtale mellom seljaren og forbrukaren, jf. artikkel 7 nr. 1 første leddet. Dersom kjøpsavtala har ein nær samanheng med EØS, kan rettane til forbrukaren etter direktivet heller ikkje svekkast ved avtale om at reglane i ein stat utanfor EØS skal regulere kjøpsavtala, jf. artikkel 7 nr. 2.

Direktivet regulerer først og fremst spørsmålet om når ei vare er mangelfull, og kva rettar forbrukaren har overfor seljaren i slike høve. Når det gjeld avtalte rettar i form av garantiar, tek direktivet berre sikte på å gje visse grunnleggjande føresegnar for å verne forbrukarane.

Artikkel 2 slår fast prinsippet om at seljaren skal levere varer i samsvar med avtala. Deretter gjev direktivet tilrådingar om tilhøve som gjeld varekvalitet, eigenskapar ved vara m.v. som har innverknad på om vara skal reknast som mangelfri. Ifølgje åttande synsmåten i fortalen til direktivet er det med dette ikkje meininga å gripe inn i prinsippet om avtalefridom.

Artikkel 3 nr. 1 inneheld ei føresegn som slår fast at seljaren er ansvarleg for manglar ved den selde vara som ligg føre på leveringstidspunktet.

Artikkel 3 nr. 2-6 i direktivet gjev kjøparen ein ufråvikeleg rett til å gjere visse krav gjeldande dersom det ligg føre ein mangel. I første omgang kan kjøparen velje mellom retting eller omlevering, med mindre slik avhjelp er uråd eller inneber urimelege kostnader for seljaren. Seljaren kan ikkje krevje betaling for slik avhjelp. Avhjelpa skal dessutan skje innan rimeleg tid og utan vesentleg ulempe for kjøparen.

Dersom kjøparen verken har rett til retting eller omlevering, eller slik avhjelp ikkje skjer på dei vilkåra som direktivet krev, har kjøparen i andre omgang rett til eit høveleg prisavslag eller heving av kjøpet, jf. artikkel 3 nr. 5. Føresetnaden for heving av kjøpet er at mangelen ikkje er uvesentleg, jf. artikkel 3 nr. 6.

Artikkel 4 gjev den ansvarlege seljaren rett til å gjere visse krav gjeldande overfor tidlegare salsledd eller mellommenn. Den nærmare gjennomføringa av denne retten for seljaren vert i stor grad overlata til nasjonal rett.

Artikkel 5 avgrensar høvet til å fastsetje reklamasjonsfristar som fører til at kjøparen tapar rettar som han eller ho har etter artikkel 3 i direktivet. Artikkelen 5 nr. 1 inneber at ansvaret til seljaren må gjelde i minst to år etter at vara er levert. I artikkel 5 nr. 2 i direktivet vert det opna for at lovgjevinga kan tillate at kjøparen, for å kunne gjere krav gjeldande som følgje av mangel, må opplyse seljaren om mangelen innan to månader etter at mangelen vart oppdaga. Sidan direktivet er eit minimumsdirektiv, kan fristane lengjast.

Etter artikkel 5 nr. 3 skal ein mangel som viser seg innan seks månader etter levering, som hovudregel presumerast å ha eksistert ved leveringa. Det er opp til seljaren å prove det motsette. Føremålet med føresegna er å styrkje stillinga til forbrukaren på eit punkt der det elles ville vere vanskeleg for han eller henne å vinne fram overfor seljaren.

Artikkel 6 slår fast at garantiar skal vere bindande for garantigjevaren. Dessutan vert det stilt nærmare krav til kva opplysningar garantien skal innehalde, og at garantien skal vere tilgjengeleg for forbrukaren.

Etter artikkel 9 skal kvar einskild stat syte for at forbrukarane på ulike måtar vert informerte om rettane sine etter den lovgjevinga som gjennomfører direktivet.

Artikkel 10 inneber m.a. at dei føresegnene i direktivet som er sette til vern av kollektive forbrukarinteresser, skal kunne handhevast over landegrensene ved hjelp av visse forbrukarorganisasjonar som er særleg peika ut av den einskilde medlemsstaten. Ordninga byggjer på direktiv 98/27/EF om nedlegging av forbod med omsyn til vern av forbrukarinteresser, som er teken inn i vedlegg XIX til EØS-avtala (forbrukarvern), jfr. St.prp. nr. 7 (1999-2000).

3 Avgjerda i EØS-komiteen

Avgjerd i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 inneheld ei innleiing og fire artiklar.

I innleiinga vert det vist til EØS-avtala og særleg til artikkel 98, som gjer det mogleg å endre vedlegga til avtala gjennom avgjerd i EØS-komiteen.

Artikkel 1 slår fast at europaparlaments- og rådsdirektiv 99/44/EF om visse aspekter ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier skal leggjast til som nytt punkt 7e i vedlegg XIX til EØS-avtala.

Artikkel 3 slår fast at direktivet skal gjelde på islandsk og norsk på lik linje med andre språk i medlemsstatane i Fellesskapet.

Artikkel 4 slår fast at avgjerda skal gjelde frå 29. januar 2000 på det vilkåret at EØS-komiteen har motteke den siste meldinga frå avtalepartane i medhald av artikkel 103 nr. 1 i EØS-avtala.

Artikkel 5 slår fast at avgjerda i EØS-komiteen skal kunngjerast i EØS-avdelinga av og EØS-tillegget til Tidend for Dei europeiske fellesskapa.

Justisdepartementet vil fremje ein odelstingsproposisjon om naudsynte endringar i norsk lovverk som følgje av avgjerda i EØS-komiteen.

4 Tilhøvet til norsk rett

Dei spørsmåla som direktivet gjeld, er i norsk rett i dag i hovudsak regulert i kjøpslova (lov av 13. mai 1988 nr. 27). Bruken av garantiar i marknadsføring er regulert i marknadsføringslova (lov av 16. juni 1972 nr. 47).

Kjøpslova går alt temmeleg langt når det gjeld å gje forbrukaren vern, òg på dei områda som direktivet omfattar. Lova stiller krav til vara, og slår fast at det ligg føre ein mangel dersom krava ikkje er stetta. Dersom det ligg føre ein mangel, gjev lova kjøparen rett til å gjere gjeldande ei rekkje krav, medrekna retting, omlevering, prisavslag og heving. Krav som følgje av mangel ved salsvara må gjerast gjeldande innan visse reklamasjonsfristar. Som hovudregel tillèt ikkje lova at det vert gjort unntak frå dei rettane som forbrukarane har etter lova når dette er til skade for han eller henne. Forbrukaren er dermed gjeven ei særleg sterk stilling jamført med andre kjøparar.

På enkelte punkt kan det vere tvil om lovendring er naudsynt. Dette vil verte nærmare vurdert i samanheng med gjennomføringa av direktivet. På nokre punkt verkar det likevel naudsynt med lovendringar for å gjennomføre føresegnene i direktivet, og dermed styrkje forbrukarvernet. Endringane vil stort sett ha preg av justeringar og vidare utbygging av prinsipp som den norske lovgjevinga alt byggjer på. Det vil verte samarbeidd med dei andre nordiske landa i gjennomføringsprosessen.

Dei punkta der direktivet synest å gå lenger enn den gjeldande lovgjevinga, er følgjande:

- Definisjonen i direktivet av kven som er forbrukar jamført med forbrukaromgrepet i kjøpslova.
- Direktivet omfattar visse avtaler som inneber både kjøp og teneste i form av installering av vara. Direktivet omfattar dessutan avtaler om tilverking av lausøyre, sjølv om forbrukaren skaffar alle materiala. Slike tilfelle fell utanfor kjøpslova, og det må vurderast om andre delar av den gjeldande lovgjevinga stettar direktivet, eller om det er naudsynt med lovendring.
- På eit par mindre punkt går retningslinjene i direktivet om når det ligg føre ein mangel ved vara, vidare enn det som følgjer av kjøpslova.
- Etter direktivet har forbrukaren litt vidare høve til å krevje retting og omlevering som følgje av mangel ved vara, enn etter kjøpslova.
- Vilkår for å krevje heving av kjøpsavtala på grunn av mangel er noko lempelegare enn etter kjøpslova.
- Føresegnene i direktivet om relativ reklamasjonsfrist er laglegare for forbrukaren enn føresegnene i kjøpslova, ved at utgangspunktet for fristen er eit anna, og ved at fristen må vere minst to månader.
- Føresegna i direktivet om at manglar som viser seg innan seks månader etter levering, som hovudregel skal reknast for å ha eksistert ved leveringa, har ikkje nokon parallell i kjøpslova.
- Påbodet i direktivet om å hindre visse lovvalsklausular som er til skade for forbrukaren, er ikkje å finne i kjøpslova.
- Kravet i direktivet til kva opplysningar ein garanti må innehalde, går lenger enn det som gjeld i dag etter marknadsføringslova. Lovgjevinga i dag har heller ikkje noko direkte krav om at garantien skal vere tilgjengeleg for forbrukaren.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtala (forbrukarvern)

- Det må vurderast om det er naudsynt med lovendring for å stette artikkel 10 om vern av kollektive forbrukarinteresser, utover dei lovendringane som er varsla i samband med gjennomføringa av direktiv 98/27/EF, jf. St. prp. nr. 7 (1999-2000).

Endringane er stort sett prega av mindre justeringar og utbygging av prinsipp som den norske lovgjevinga alt byggjer på, og har som siktemål å styrkje stillinga til forbrukaren. Det vil verte samarbeidd med andre nordiske land i samband med gjennomføringa av direktivet. Dei lovendringane som er naudsynte, vil verte vurderte og gjennomførde i samband med framlegg til ein generell revisjon av den lovgjevinga om forbrukarkjøp som byggjer på NOU 1993: 27 Forbrukerkjøpslov. I samband med dette vil òg enkelte justeringar av andre delar av lovverket verte vurderte.

5 Administrative og økonomiske konsekvensar

Direktivet gjeld tilhøvet mellom næringsdrivande og forbrukarar. Innlemminga vil dermed ikkje få nemnande administrative eller budsjettmessige konsekvensar for offentlege styresmakter, ut over visse utgifter i samband med informasjon til forbrukarane den første tida etter at direktivet er gjennomført. Systemet med vern av kollektive forbrukarinteresser over landegrensene, jf. artikkel 10 i direktivet, vil kunne innebere visse kostnader (jf. St.prp. nr. 7 (1999-2000) om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 121/1999 av 24. september 1999 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtala om forbrukarvern. Då direktivet stort sett inneber justeringar og ei avgrensa utbygging av prinsipp i den gjeldande lovgjevinga, reknar ein ikkje med at gjennomføringa av direktivet får særlege økonomiske konsekvensar for dei private partane.

6 Konklusjon og tilråding

Føresegnene i direktivet inneber stort sett ei justering og utbygging av prinsipp som den gjeldande lovgjevinga om forbrukarkjøp byggjer på. Justisdepartementet meiner at ei gjennomføring av direktivet i norsk rett vil styrkje rettsstillinga for forbrukarkjøparar på nokre punkt, jamført med den lovgjevinga vi har i dag. Direktivet er ikkje til hinder for at norske styresmakter kan halde ved lag eller gje strengare reglar til vern av forbrukarar enn det direktivet legg opp til. Ei gjennomføring av direktivet vil føre til ei meir einsarta lovgjeving innanfor EØS. Justisdepartementet rår til at avgjerda i EØS-komiteen om å ta inn direktivet i EØS-avtala vert godkjend.

Utanriksdepartementet sluttar seg til dette.

Utanriksdepartementet

t i l r å r :

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtala (forbrukarvern).

Vi HARALD, Noregs Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjere vedtak om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av vedlegg XIX til EØS-avtala (forbrukarvern), i samsvar med eit framlagt forslag.

Tilråding frå Utanriksdepartementet ligg ved.

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 12/2000 av 28. januar 2000 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern)

EØS-KOMITEEN HAR -

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, justert ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt avtalen, særlig artikkel 98, og ut fra følgende betraktninger:

1. Avtalens vedlegg XIX er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 121/1999 av 24. september 1999. ¹⁾
2. Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier ²⁾

skal innlemmes i avtalen -

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens vedlegg XIX etter nr. 7d (europaparlaments- og rådsdirektiv 98/27/EF) skal nytt nr. 7e lyde:

1. **399 L 0044:** Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier (EFT L 171 av 7.7.1999, s. 12).

Direktivets bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

- a) i artikkel 6 nr. 4 og artikkel 8 nr. 2 skal med ordet «traktaten» forstås «avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde»,
- b) i artikkel 6 nr. 4 tilføyes ordene, «islandsk og norsk» på slutten av nummeret.»

Artikkel 2

I avtalens vedlegg XIX nr. 7d (europaparlaments- og rådsdirektiv 98/27/EF) tilføyes følgende:

«, endret ved:

- **399 L 0044:** Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF av 25. mai 1999 (EFT L 171 av 7.7.1999, s. 12).»

Artikkel 3

Teksten til europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF på islandsk og norsk, som er vedlagt de respektive språkversjoner av denne beslutning, har samme gyldighet.

¹⁾ Ennå ikke kunngjort.

²⁾ EFT L 171 av 7.7.1999, s. 12.

Artikkel 4

Denne beslutning trer i kraft 29. januar 2000, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser i henhold til avtalens artikkel 103 nr. 1.

Artikkel 5

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende.

Utferdiget i Brussel, 28. januar 2000.

For EØS-komiteen

Formann

F. Barbaso

EØS-komiteens sekretærer

G. Vik	E. Gerner
--------	-----------

Vedlegg 2**Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen, ³⁾

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité, ⁴⁾

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 18. mai 1999 ⁵⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1. Etter traktatens artikkel 153 nr. 1 og 3 skal Fellesskapet bidra til at det oppnås et høyt nivå for forbrukervern ved de tiltak som det treffer i henhold til artikkel 95.
2. Det indre marked utgjør et område uten indre grenser, der fritt varebytte og fri bevegelighet for personer, tjenester og kapital er sikret. Fritt varebytte gjelder ikke bare næringsdrivende, men også privatpersoner. Det innebærer at forbrukere som bor i en medlemsstat, fritt skal kunne kjøpe varer på en annen medlemsstats territorium på grunnlag av et sett av rimelige ensartede regler for kjøp av forbruksvarer.
3. Medlemsstatenes lovgivninger om forbrukerkjøp er ganske uensartede, med den følge at nasjonale markeder for forbruksvarer er innbyrdes ulike, og at det kan oppstå konkurransevridding mellom selgerne.
4. Forbrukere som søker å dra fordel av det indre marked ved å kjøpe varer i en annen medlemsstat enn sin bostedsstat, spiller en grunnleggende rolle i gjennomføringen av det indre marked. Kunstig gjenoppretting av grenser og oppdeling av markedene bør hindres. Forbrukernes muligheter er blitt kraftig utvidet på grunn av nye informasjonsteknologier som gir lett tilgang til distribusjonssystemene i andre medlemsstater eller i tredjestater. Uten et minimum av harmonisering av reglene for forbrukerkjøp er det fare for at utviklingen av varekjøp ved hjelp av nye kommunikasjonsteknologier blir hindret.
5. Innføringen av et felles sett av minimumsregler for forbrukere, som gjelder uansett hvor i Fellesskapet varene er kjøpt, vil styrke forbrukernes tilitt og gi dem mulighet til bedre å utnytte fordelene ved det indre marked.
6. De største vanskelighetene for forbrukerne og den største kilden til konflikt med selgerne gjelder varens manglende samsvar med avtalen. Derfor bør nasjonal lovgivning om forbrukerkjøp tilnærmes med hensyn til dette, men uten at det berører bestemmelser og prinsipper i nasjonal lovgivning om erstatningsansvar i og utenfor kontraktsforhold.

³⁾ EFT C 307 av 16.10.1996. s. 8 og EFT C 148 av 14.5.1998, s. 12.

⁴⁾ EFT C 66 av 3.3.1997, s. 5.

⁵⁾ Europaparlamentsuttalelse av 10. mars 1998 (EFT C 104 av 6.4.1998, s. 30), Rådets felles holdning av 24. september 1998 (EFT C 333 av 30.10.1998, s. 46) og europaparlamentsbeslutning av 17. desember 1998 (EFT C 98 av 9.4.1999, s. 226). Europaparlamentsbeslutning av 5. mai 1999. Rådsbeslutning av 17. mai 1999.

7. Varene må først og fremst være i samsvar med avtalebestemmelsene. Prinsippet om samsvar med avtalen kan betraktes som felles i de ulike nasjonale rettstradisjoner. Innenfor visse nasjonale rettstradisjoner er det ikke alltid mulig å bygge på bare dette prinsippet for å sikre forbrukerne et minste vernenivå. Særlig innenfor slike rettstradisjoner kan det være nyttig med utfyllende nasjonale bestemmelser for å sikre at forbrukeren vernes i tilfeller der partene ikke har fastsatt særlige avtalevilkår, eller der partene har fastsatt vilkår eller inngått avtaler som direkte eller indirekte opphever eller begrenser forbrukerens rettigheter. I den grad disse rettighetene følger av dette direktiv, er slike vilkår eller avtaler ikke bindende for forbrukeren.
8. For å lette anvendelsen av prinsippet om samsvar med avtalen, er det nyttig å innføre en simpel formodning om samsvar med avtalen som dekker de vanligste tilfellene. Denne formodningen begrenser ikke prinsippet om avtalefrihet. Videre vil elementene i denne formodningen kunne anvendes til å fastslå om varen er i samsvar med avtalen dersom det ikke er fastsatt særlige avtalevilkår og i tilfelle av anvendelse av minimumsklausulen. Den kvalitet og yteevne som forbrukeren med rimelighet kan forvente, avhenger bl.a. av om varen er ny eller brukt. Elementene i formodningen er kumulative. Dersom omstendighetene i et tilfelle gjør et av elementene åpenbart uhensiktsmessig, får de øvrige elementene i formodningen likevel anvendelse.
9. Selgeren bør være direkte ansvarlig overfor forbrukeren for at varen er i samsvar med avtalen. Det er den tradisjonelle løsningen som er forankret i medlemsstatenes nasjonale rettsordener. Selgeren bør likevel i henhold til nasjonal lovgivning fritt kunne ta rettslige skritt mot produsenten, en tidligere selger i samme avtalekjede eller enhver annen mellommann, med mindre selgeren har gitt avkall på denne retten. Dette direktiv berører ikke prinsippet om avtalefrihet mellom selgeren, produsenten, en tidligere selger eller enhver annen mellommann. I den nasjonale lovgivning skal det fastsettes regler for hvem selgeren kan ta rettslige skritt mot og på hvilken måte.
10. I tilfelle av manglende samsvar mellom varen og avtalen, bør forbrukerne ha rett til uten vederlag å få varen brakt i samsvar med avtalen, ved å velge enten retting eller omlevering, eller eventuelt prisavslag eller heving av kjøpet.
11. Forbrukeren kan i første omgang kreve at selgeren utbedrer varen eller omleverer, med mindre dette vil være umulig eller uforholdsmessig. Om en beføyelse er uforholdsmessig, bør avgjøres objektivt. En beføyelse er uforholdsmessig dersom den påfører selgeren kostnader som er urimelige i forhold til kostnadene ved den andre beføyelsen. For at kostnadene skal anses som urimelige, må de være vesentlig høyere enn kostnadene ved den andre beføyelsen.
12. Selgeren kan i tilfelle av manglende samsvar alltid som en forliksmulighet tilby forbrukeren en eller annen form for beføyelse. Det er opp til forbrukeren å avgjøre om forslaget skal godtas eller avvises.
13. For å gi forbrukerne mulighet til å dra fordel av det indre marked og kjøpe forbruksvarer i en annen medlemsstat, bør det tilrådes at produsentene av forbruksvarer som markedsføres i flere medlemsstater, i forbrukernes interesse vedlegger sine varer en liste med minst én kontaktadresse i hver medlemsstat der den aktuelle varen markedsføres.
14. Henvisningene til leveringstidspunktet innebærer ikke at medlemsstatene

- må endre sine regler om risikoens overgang.
15. Medlemsstatene kan fastsette at enhver tilbakebetaling til forbrukeren kan nedsettes for å ta hensyn til forbrukerens bruk av varen etter at den ble levert. Nærmere bestemmelser om heving av avtalen kan fastsettes i nasjonal lovgivning.
 16. Brukte varer er etter sin natur vanligvis umulige å omlevere. Forbrukerens rett til omlevering gjelder derfor vanligvis ikke for disse varene. For slike varer kan medlemsstatene gi partene mulighet til å avtale en kortere ansvarsperiode.
 17. Det er hensiktsmessig å begrense det tidsrom da selgeren er ansvarlig for ethvert manglende samsvar som foreligger ved levering av varen. Medlemsstatene kan også begrense tidsrommet da forbrukeren kan utøve sine rettigheter, forutsatt at tidsrommet ikke utløper innen to år etter leverings-tidspunktet. Dersom reklamasjonsfristen etter nasjonal lovgivning ikke begynner å løpe fra leveringstidspunktet, kan reklamasjonsfristens samlede varighet ikke være kortere enn to år regnet fra leveringstidspunktet.
 18. I tilfelle av retting, omlevering eller forhandlinger mellom selger og forbruker om en minnelig ordning, kan medlemsstatene eventuelt og i samsvar med nasjonal lovgivning fastsette regler for utsettelse eller avbrytelse av det tidsrom da ethvert manglende samsvar skal vise seg, samt av reklamasjonsfristen.
 19. Medlemsstatene bør tillates å fastsette en frist for når forbrukeren skal ha underrettet selgeren om ethvert manglende samsvar. Medlemsstatene kan fastsette et høyere vernnivå for forbrukeren ved ikke å innføre en slik forpliktelse. Under enhver omstendighet bør forbrukere i hele Fellesskapet ha en frist på minst to måneder til å underrette selgeren om manglende samsvar.
 20. Medlemsstatene bør søke å unngå at denne tidsfristen er til ulempe for forbrukere som handler over grensene. Medlemsstatene bør underrette Kommisjonen om hvordan de anvender denne bestemmelsen. Kommisjonen bør overvåke virkningen på forbrukerne og på det indre marked av anvendelsen av denne bestemmelsen. Opplysninger om en medlemsstats anvendelse av denne bestemmelsen bør være tilgjengelige for de andre medlemsstatene og for forbrukere og forbrukerorganisasjoner i hele Fellesskapet. En oversikt over situasjonen i alle medlemsstatene bør derfor offentliggjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.
 21. Med hensyn til visse varekategorier er det gjeldende praksis at selgere og produsenter gir garantier som sikrer forbrukeren mot enhver mangel som måtte vise seg innen et visst tidsrom. Denne praksis kan bidra til økt konkurranse. Selv om slike garantier er et lovlig virkemiddel i markedsføringen, må de ikke villedle forbrukeren. For å sikre at forbrukeren ikke blir villedet, skal garantier inneholde visse opplysninger, bl.a. en erklæring om at garantien ikke berører forbrukerens rettigheter.
 22. Partene kan ikke avtale å begrense eller oppheve de rettigheter som er innrømmet forbrukerne, siden det rettslige vernet da ville bli innholdsløst. Dette prinsippet bør også gjelde for klausuler som innebærer at forbrukeren var kjent med ethvert manglende samsvar med hensyn til forbruksvaren som forelå på det tidspunkt avtalen ble inngått. Det vern som forbrukerne gis i henhold til dette direktiv, bør ikke innskrenkes fordi en ikke-medlemsstats lovgivning er blitt valgt som gjeldende for avtalen.
 23. De ulike medlemsstaters lovgivning og rettspraksis på dette området viser at det er økende interesse for å sikre forbrukerne et høyt vernnivå. I lys

av denne utviklingen og erfaringene med gjennomføringen av dette direktiv, kan det vise seg nødvendig med en mer omfattende harmonisering, særlig at det fastsettes at produsenten hefter direkte for de mangler vedkommende er ansvarlig for.

24. Medlemsstatene bør ha mulighet til å vedta eller opprettholde strengere bestemmelser på det område som omfattes av dette direktiv, for å sikre forbrukerne et enda høyere vernnivå.
25. I henhold til kommisjonsrekommendasjon av 30. mars 1998 om de prinsipper som får anvendelse på organer med ansvar for utenomrettslig løsning av forbrukertvister ⁶⁾

kan medlemsstatene opprette organer som sikrer upartisk og effektiv behandling av klager nasjonalt og på tvers av grensene, og som forbrukerne kan bruke som meglere.

1. For å verne forbrukernes felles interesser, bør dette direktiv føyes til listen over direktiver i vedlegget til europaparlaments- og rådsdirektiv 98/27/EF av 19. mai 1998 om søksmål med påstand om forbud på området vern av forbrukernes interesser ⁷⁾

-

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Virkeområde og definisjoner

1. Formålet med dette direktiv er å tilnærme medlemsstatenes lover og forskrifter om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier for å sikre et ensartet minstenivå for forbrukervern innenfor rammen av det indre marked.
2. I dette direktiv menes med:
 - a) «forbruker»: enhver fysisk person som i forbindelse med avtaler som faller inn under dette direktiv, handler for formål som ikke er knyttet til vedkommendes yrkes- eller forretningsvirksomhet,
 - b) «forbruksvare»: enhver løsørengjenstand, med unntak av
 - varer som selges på tvangsauksjon eller på annen måte i henhold til lov,
 - vann og gass når disse varene ikke selges i et avgrenset volum eller en bestemt mengde,
 - elektrisitet,
 - c) «selger»: enhver fysisk eller juridisk person som selger forbruksvarer i henhold til en avtale innenfor rammen av sin yrkes- eller forretningsvirksomhet,
 - d) «produsent»: den som produserer en forbruksvare, den som innfører en forbruksvare til Fellesskapets territorium eller enhver person som framstår som produsent ved å påføre varen sitt navn, varemerke eller et annet kjennetegn,

⁶⁾ EFT L 115 av 17.4.1998, s. 31.

⁷⁾ EFT L 166 av 11.6.1998, s. 51.

- e) «garanti»: enhver forpliktelse som en selger eller en produsent har påtatt seg overfor forbrukeren til uten tilleggskostnader å tilbakebetale kjøpesummen eller omlevere, utbedre eller på en eller annen måte håndtere forbruksvaren dersom den ikke svarer til de spesifikasjoner som framgår av garantierklæringen eller av den relevante reklamen,
 - f) «retting»: å bringe forbruksvaren i samsvar med avtalen i tilfelle av manglende samsvar.
3. Medlemsstatene kan fastsette at uttrykket «forbruksvare» ikke omfatter brukte varer som selges på offentlig auksjon der forbrukere har mulighet til selv å være til stede ved salget.
4. I henhold til dette direktiv skal avtaler om levering av forbruksvarer som skal tilvirkes eller produseres, også anses som salgsavtaler.

Artikkel 2

Samsvar med avtalen

1. Selgeren må levere forbrukeren en vare som er i samsvar med salgsavtalen.
2. Forbruksvaren anses for å være i samsvar med avtalen dersom den
 - a) er i samsvar med selgerens beskrivelse og har de egenskaper som svarer til en vareprøve eller modell som selgeren har framlagt for forbrukeren,
 - b) er egnet til ethvert særlig formål som forbrukeren ønsker å bruke den til, når forbrukeren har gjort selger kjent med dette på det tidspunkt avtalen ble inngått, og selgeren har godtatt det,
 - c) er egnet til de formål som varer av samme type vanligvis brukes til,
 - d) har de egenskaper og den yteevne som er vanlig for varer av samme type, og som forbrukeren med rimelighet kan forvente, ut fra varens art og idet det eventuelt tas hensyn til de uttalelser som er avgitt offentlig om den av selgeren, produsenten eller dennes representant, særlig i reklame eller merking.
3. Det anses ikke å være manglende samsvar i henhold til denne artikkel dersom forbrukeren på det tidspunkt avtalen ble inngått hadde kjennskap til eller ikke med rimelighet kunne være ukjent med det manglende samsvar, eller dersom det manglende samsvar skyldes materialer levert av forbrukeren.
4. Selgeren skal ikke være bundet av de offentlige uttalelser som er nevnt i nr. 2 bokstav d), dersom selgeren
 - godtgjør at han/hun ikke hadde kjennskap til og ikke med rimelighet kunne ha hatt kjennskap til den aktuelle uttalelse,
 - godtgjør at uttalelsen var rettet på det tidspunkt avtalen ble inngått, eller
 - godtgjør at uttalelsen ikke kan ha hatt innvirkning på beslutningen om å kjøpe forbruksvaren.
5. Ethvert manglende samsvar som skyldes uriktig installering av forbruksvaren, skal anses som manglende samsvar når installering av varen inngår i salgsavtalen for varen og varen ble installert av selger eller under dennes ansvar. Dette skal også gjelde dersom forbrukeren installerer en vare som

er beregnet på det, og uriktig installering skyldes en mangel ved installeringsanvisningen.

Artikkel 3

Forbrukerens rettigheter

1. Selgeren skal være ansvarlig overfor forbrukeren for ethvert manglende samsvar som foreligger på tidspunktet for levering av varen.
2. I tilfelle av manglende samsvar skal forbrukeren ha rett til uten vederlag å få varen brakt i samsvar ved retting eller omlevering, i samsvar med nr. 3, eller til et passende prisavslag eller heving av kjøpet med hensyn til denne varen, i samsvar med nr. 5 og 6.
3. I første omgang kan forbrukeren kreve at selgeren utbedrer varen eller omleverer, i begge tilfeller uten vederlag, med mindre dette er umulig eller uforholdsmessig.

En beføyelse skal anses som uforholdsmessig dersom den påfører selgeren kostnader som i forhold til den andre beføyelsen er urimelige, idet det tas hensyn til

 - den verdi varen ville ha hatt dersom det ikke var manglende samsvar,
 - det manglende samsvars betydning,
 - om den andre beføyelsen kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for forbrukeren.

Enhver retting eller omlevering skal skje innenfor rimelig tid og uten vesentlig ulempe for forbrukeren, idet det tas hensyn til varens art og forbrukerens formål med å anskaffe varen.
4. Uttrykket «uten vederlag» i nr. 2 og 3 viser til de kostnader som er nødvendige for å bringe varen i samsvar, særlig forsendelses-, arbeids- og materialkostnader.
5. Forbrukeren kan kreve et passende prisavslag eller heve avtalen
 - dersom forbrukeren verken har rett til retting eller omlevering, eller
 - dersom selgeren ikke har gjennomført beføyelsen innen rimelig tid, eller
 - dersom selgeren ikke har gjennomført beføyelsen uten vesentlig ulempe for forbrukeren.
6. Forbrukeren har ikke rett til å heve avtalen dersom det manglende samsvar er uvesentlig.

Artikkel 4

Rett til regress

Dersom den endelige selger er ansvarlig overfor forbrukeren for et manglende samsvar som skyldes en handling eller unnlatelse begått av produsenten, en tidligere selger i samme avtalekjede eller enhver annen mellommann, skal den endelige selger ha rett til å ta rettslige skritt mot den eller de ansvarlige person(er) i avtalekjeden. Det skal fastsettes i nasjonal lovgivning hvilken eller hvilke ansvarlige person(er) den endelige selger kan ta rettslige skritt mot, samt framgangsmåte og vilkår for utøvelse av denne retten.

Artikkel 5

Frister

1. Selgeren skal i henhold til artikkel 3 være ansvarlig når det manglende samsvar viser seg innen to år etter levering av varen. Dersom rettighetene fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i henhold til nasjonal lovgivning er underlagt en reklamasjonsfrist, skal denne ikke utløpe innenfor et tidsrom på to år etter leveringen.
2. Medlemsstatene kan fastsette at forbrukeren for å benytte seg av sine rettigheter skal underrette selgeren om det manglende samsvar innen et tidsrom på to måneder etter at vedkommende oppdaget slikt manglende samsvar.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om sin anvendelse av dette nummer. Kommisjonen skal overvåke den virkning medlemsstatenes valgmulighet har på forbrukerne og på det indre marked.

Senest 7. januar 2003 skal Kommisjonen utarbeide en rapport om medlemsstatenes anvendelse av dette nummer. Rapporten skal offentliggjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

1. Med mindre noe annet blir bevist, skal ethvert manglende samsvar som viser seg innen seks måneder etter levering av varen, anses for å ha foreligget på leveringstidspunktet, med mindre denne formodning er uforenlig med varens eller det manglende samsvars art.

Artikkel 6

Garantier

1. Enhver garanti skal være rettslig bindende for garantigiveren på de vilkår som er fastsatt i garantierklæringen og i tilknyttet reklame.
2. Garantien skal
 - fastslå at forbrukeren har sine rettigheter i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning om forbrukerkjøp og gjøre det klart at disse rettighetene ikke berøres av garantien,
 - på en enkel og lettfattelig måte angi garantiens innhold og de vesentlige opplysninger som er nødvendige for å benytte garantien, særlig garantiens varighet og geografiske omfang samt garantistens navn og adresse.
3. På anmodning fra forbrukeren skal garantien stilles til rådighet skriftlig eller på et annet varig medium som er til rådighet og tilgjengelig for forbrukeren.
4. Den medlemsstat der forbruksvaren markedsføres, kan på sitt territorium i samsvar med reglene i traktaten fastsette at garantien skal utarbeides på ett eller flere språk som den velger blant Fellesskapets offisielle språk.
5. Dersom en garanti står i motstrid til kravene i nr. 2, 3 eller 4, skal dette på ingen måte berøre garantiens gyldighet, og forbrukeren kan fortsatt stole på garantien og kreve at den blir oppfylt.

Artikkel 7

Bestemmelsesenes ufravikelige karakter

1. Avtalevilkår eller avtaler inngått med selgeren før selgeren har fått kjennskap til det manglende samsvar, og som direkte eller indirekte opphever eller begrenser de rettigheter som følger av dette direktiv, skal i henhold til nasjonal lovgivning ikke være bindende for forbrukeren.
Når det dreier seg om brukte varer, kan medlemsstatene fastsette at selgeren og forbrukeren kan bli enige om avtalevilkår eller avtaler med en kortere frist for selgers ansvar enn den som er fastsatt i artikkel 5 nr. 1. En slik frist kan ikke være kortere enn ett år.
2. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at forbrukeren ikke fratras det vern som dette direktiv gir, når en ikke-medlemsstats lovgivning velges som den lovgivning som får anvendelse på avtalen, og avtalen har nær tilknytning til én eller flere medlemsstaters territorium.

Artikkel 8

Nasjonal lovgivning og minstevern

1. Utøvelsen av rettighetene i henhold til dette direktiv berører ikke andre rettigheter som forbrukeren kan påberope seg etter nasjonale regler for ansvar i og utenfor kontraktsforhold.
2. Medlemsstatene kan på det område som omfattes av dette direktiv vedta eller opprettholde strengere bestemmelser dersom de er forenlige med traktaten, for å sikre et høyere vernnivå for forbrukeren.

Artikkel 9

Medlemsstatene skal treffe hensiktsmessige tiltak for å underrette forbrukeren om bestemmelser i nasjonal lovgivning som innarbeider dette direktiv, og eventuelt oppfordre bransjeorganisasjonene til å underrette forbrukerne om deres rettigheter.

Artikkel 10

I vedlegget til direktiv 98/27/EF skal nytt nr. 10 lyde:

1. Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier (EFT L 171 av 7.7.1999, s. 12).»

Artikkel 11

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv senest 1. januar 2002. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.
Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de

kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 12

Revisjon

Kommisjonen skal senest 7. juli 2006 vurdere anvendelsen av dette direktiv på nytt og framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet. I rapporten skal det blant annet vurderes om det er behov for å innføre direkte produsentansvar, og rapporten skal eventuelt vedlegges forslag.

Artikkel 13

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Artikkel 14

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.
Utferdiget i Brussel, 25. mai 1999.

For Europaparlamentet	<i>For Rådet</i>
J. M. Gil-Robles	H. Eichel
<i>President</i>	<i>Formann</i>
